

SIDNEY - ZDRAVÁ, VÝNOSNÁ LINIOVÁ ODRŮDA ŘEPKY S VYSOKÝM OBSAHEM KYSELINY OLEJOVÉ, TYP HIGH OLEIC, NAVRŽENÁ K REGISTRACI ÚKZÚZ PRO ROK 2014

SIDNEY - Healthy, profitable line variety of oilseed rape with high content of oleic acid, High oleic type, designed to registration UKZÚZ 2014

Libor KOZLOVSKÝ

Saatbau Linz Česká republika s.r.o.

Abstract: The Company Saatbau Linz CR is introducing a new line variety of winter oilseed rape Sidney. This variety excels not only with high yield but also with higher quality of oil, higher content of oleic acid in oil (75 %). Sidney is a late and smaller line variety with very good health.

Keywords: Sidney, RAW 1096-101, Oilseed rape oleic acid, High Oleic

Souhrn: Společnost Saatbau Linz ČR přichází na trh s novou linií odrůdy řepky ozimé Sidney. Tato odrůda vyniká nejen vysokým výnosem, ale i vyšší kvalitou oleje, resp. vyšším podílem kyseliny olejové v oleji (75 %). Odrůda Sidney je pozdnější a nižší linií odrůda s velmi dobrým zdravotním stavem.

Klíčová slova: Sidney, RAW 1096-101, řepka, kyselina olejová, High Oleic

Úvod

Z letošních registračních zkoušek ÚKZÚZ úspěšně vyšla nová linií odrůda Sidney. Kromě velmi dobrých výnosových výsledků má rovněž vynikající zdravotní stav. Tato odrůda má speciální složení oleje - vysoký obsah kyseliny olejové. Ve stručnosti je olej s vysokým obsahem kyseliny olejové vhodnější

pro tepelné zpracování. V tomto shrnutí chci poukázat zejména na agrotechnické vlastnosti odrůdy SIDNEY, která byla zaregistrována již po 2. roce na Slovensku. Účelem této práce je seznámit pěstitele i zpracovatele s novou perspektivní odrůdou ozimé řepky.

Materiál a metody

Zdrojem hodnot zde použitých jsou výsledky ÚKZÚZ a korespondují s pozorováními a údaji šlechtitele.

Výsledky a diskuse

SIDNEY je řepkou s vysokým podílem kyseliny olejové v oleji – 75 % (stejně jako olivový olej) – Tabulka 1. Díky tomuto složení vzniká při tepelné úpravě (smažení) méně škodlivých trans-mastných kyselin. Olej je rovněž trvanlivější, není náchylný k přepalování. Na hospodářské vlastnosti této odrůdy však výhodné složení oleje nemá vliv.

Z tabulek 2 a 3 vyplývá, že odrůda SIDNEY je pozdnější, nižší linií odrůda ozimé řepky s velmi vysokým výnosovým potenciálem. Tabulka 2 také ukazuje na výjimečný zdravotní stav této odrůdy.

SIDNEY nemá slabinu v odolnosti k žádné významné chorobě a její přezimování je velmi dobré. Rovněž obsah GSL v semeni při 9 % vlhkosti $10,37 \mu\text{mol.g}^{-1}$ je nižší než u kontrolních odrůd $12,30 \mu\text{mol.g}^{-1}$ (ÚKZÚZ 2011).

Z firemních pokusů můžeme doporučit seti v agrotechnickém termínu 55-70 semen/m². Vysoký výnos semen u řepky SIDNEY byl potvrzen i v Polsku, Rakousku i na Slovensku, kde po 2. roce zkoušek byla registrovaná ÚKSÚP.

Tabulka 1: Obsah mastných kyselin (%) v oleji odrůdy SIDNEY v porovnání s průměrnými hodnotami kontrolních odrůd (rozbory 2011) (zdroj: ÚKZÚZ Brno)

	C 16:0	C 18:0	C 18:1	C 18:2	C 18:3	C 20:0	C 20:1	C 22:1
SIDNEY	3,79	1,52	75,52	8,22	7,73	0,56	1,28	0
Kontrolní odrůdy	4,37	1,53	62,42	18,94	9,73	0,53	1,14	0,03

Tabulka 2: Významné vlastnosti odrůdy SIDNEY v porovnání s ostatními zkoušenými odrůdami (zdroj: ÚKZÚZ Brno)

Znak	2011	2012	2013
Zralost ve dnech (rozptyl ostatních odrůd)	205 (202-206)	202 (199-203)	211 (209-211)
HTS (g)	6,06 (4. ze 74 zkoušených odrůd)	6,91 (1. ze 74 zkoušených odrůd)	6,4 (5. ze 73 zkoušených odrůd)
Výška rostlin (cm)	140 (61. ze 74)	130 (55. ze 74)	148 (61. ze 73)
Přezimování	94 %	84 % (10. ze 74)	97 % (11. ze 73)
Hlízenka (9-1)	7,3 (3. ze 74)	7,0 (10. ze 74)	6,4 (25. ze 73)
Foma (9-1)	6,5 (16. ze 74)	6,5 (14. ze 74)	6,4 (17. ze 73)
Plíseň šedá (9-1)	8,8 (2. ze 74)	7,9 (10. ze 74)	6,3 (34. ze 73)
Přeslenatka (<i>Verticillium</i>) (9-1)		6,0 (3. ze 74)	6,2 (26. ze 73)

Tabulka 3: Výnos semen (t/ha) v porovnání s kontrolními odrůdami (zdroj: ÚKZÚZ Brno)

	2011	2012	2013
SIDNEY	5,56 (109 %)	4,63 (102 %)	5,15 (103 %)
Kontrolní odrůdy	5,09	4,54	5,00

Závěr

Liniová odrůda řepky SIDNEY je výnosná, vhodná do všech oblastí. Díky vysoké HTS je schopna kompenzovat případné agrotechnické nedostatky. Vzhledem k vynikajícímu zdravotnímu stavu je pravděpodobné, že bude tolerantní k vyšší koncentraci řepky v osevním postupu. Nižší rostliny umožňují bezproblémovou sklizeň.

Vynikající složení oleje prozatím neznamená pro pěstitele žádné finanční zvýhodnění, ale již pro sklizeň roku 2014 jsme zaregistrovali požadavek zpracovatele řepky FABIO PROUKT spol. s r.o. Holín.

Použitá literatura

- Výsledky zkoušek užitné hodnoty ze sklizně 2011 (ÚKZÚZ Brno)
- Výsledky zkoušek užitné hodnoty ze sklizně 2012 (ÚKZÚZ Brno)
- Výsledky zkoušek užitné hodnoty ze sklizně 2013 (ÚKZÚZ Brno)

Kontaktní adresa

Ing. Libor Kozlovský, Saatbau Linz Česká republika s.r.o., Růžová 2701, 43801 Žatec, tel. 606602671, e-mail – Libor.Kozlovsky@Saatbau.com